

Związek Miast Bałtyckich Strategia 2016-2021

1. Czym jest Związek Miast Bałtyckich

ZMB jest wiodącą organizacją zrzeszającą miasta w regionie Morza Bałtyckiego. Założony w 1991 r. w Gdańsku, Związek stanowi platformę zorganizowanej, ukierunkowanej współpracy niemal 100 miast z Danii, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Polski, Rosji i Szwecji.

Każde inne miasto może zostać Miastem Stowarzyszonym.

Celem Związku jest m.in:

- promocja współpracy i wymiany doświadczeń między miastami, która przyczynia się do zrównoważonego rozwoju i podniesienia jakości życia,
- promocja miast jako siły napędowej inteligentnego, zrównoważonego wzrostu,
- wspieranie rozwoju miast jako integrujących, zróżnicowanych, kreatywnych i demokratycznych ośrodków, w których liczy się aktywne obywatelstwo, równość płci i uczestniczenie w tworzeniu polityki,
- lobbowanie na rzecz interesów miast i ich mieszkańców, występowanie w ich imieniu, a także promowanie interesów całego regionu Morza Bałtyckiego.

ZMB i jego członkowie ściśle współpracują z innymi partnerami i aktywnie uczestniczą w realizowaniu i wdrażaniu strategii regionalnych, w szczególności Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego.

2. Jakie są wartości ZMB

- demokratyczny, proaktywny, napędzany przez miasta członkowskie
- przyjacielski i otwarty
- profesjonalny
- wiarygodny
- zorientowany na cel i przyszłość

ZMB aktywnie promuje wartości demokratyczne, takie jak równość płci, integrację i uczestnictwo, a także wielopoziomowy proces podejmowania decyzji (multi-level governance), który rozpoznaje kluczową rolę miast i ich mieszkańców w rozwoju społeczno-ekonomicznym.

3. Wizja Regionu Morza Bałtyckiego

Region Morza Bałtyckiego jest znany jako dynamiczny, innowacyjny i atrakcyjny ośrodek rozwoju, gdzie sukces oparty jest na inteligentnym i zrównoważonym rozwoju społeczno-ekonomicznym. Region i jego miasta jest postrzegany jako prekursor w tworzeniu wysokiej jakości warunków do życia swoich mieszkańców.

4. Jak przyczyniamy się do osiągnięcia tej wizji?

Synergia i wartość dodana dzięki pracy regionalnej i ponadgranicznej

Region bałtycki od czasów Hanzy był przestrzenią wymiany i współpracy. Jest on jednym z najbardziej wyrazistych europejskich makroregionów, co znalazło odbicie w przyjęciu pierwszej makroregionalnej strategii UE. Bycie pierwszym nie było przypadkowe – region ma długą historię współpracy.

Dzisiaj Morze Bałtyckie nas jednoczy, nie dzieli. Mamy wspólne priorytety, m.in. ochrona morza, łączenie regionu, wzrost dobrobytu. Wspólnie możemy rozwijać region, który ma potencjał, by stać się jednym z najbardziej dynamicznych, innowacyjnych i konkurencyjnych ośrodków rozwoju, nie tylko w Europie, ale i na świecie.

Współpraca ponad granicami jest w regionie łatwa i nieskomplikowana. Sprzyjają jej krótkie odległości, wspólna historia, kultura i wartości, świadomi i wykształceni obywatele, demokratyczne społeczeństwa, rozwinięta demokracja lokalna i pragmatyczne podejście do rozwiązywania problemów.

W regionie działa wiele międzynarodowych organizacji i sieci. To z pewnością bogactwo/zasób, pod warunkiem jednak, że pracują one dla wspólnych celów, są częścią całości.

ZMB może bronić i promować interesy naszych miast i całego regionu jako reprezentant wszystkich organizacji, w ścisłej współpracy z nimi, tak by nasz głos był słyszany i uwzględniany w UE. Praca w regionie i wspólne działania przynoszą wiele korzyści. Osiągnięcia ZMB są tego dowodem.

Skuteczny, proaktywny, reprezentatywny Związek Miast Bałtyckich jest potrzebny

Na tle wielu innych międzynarodowych organizacji i sieci, ZMB jest pod wieloma względami wyjątkowy.

- Promuje wymianę doświadczeń między miastami członkowskimi

ZMB tworzy otwartą, łatwo dostępną, zorientowaną na praktykę platformę wymiany między miastami bez względu na ich wielkość. Każde miasto członkowskie może wykorzystać doświadczenie i know-how innych członków za darmo.

- Inicjuje i promuje inteligentne i zrównoważone rozwiązania

Miasta muszą osiągać więcej za mniej – wyzwaniom płynącym z dynamicznego rozwoju trzeba sprostać mając do dyspozycji mniejszy budżet. To motywuje do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań. Miasta są najbardziej świadome potrzeb swoich mieszkańców. ZMB i jego członkowie wspólnie pracują, by sprostać oczekiwaniom, wspierają innowacyjne rozwiązania, upowszechniają ich rezultaty poprzez partnerstwa publiczno-prywatne z biznesem, nauką i społeczeństwem.

Pragmatyczne podejście ZMB w poszukiwaniu praktycznych rozwiązań, zamiast opisywania ich, przynosi wymierne korzyści dla członków. Ich poziom zależy od stopnia aktywności każdego miasta.

- Broni interesów miast i ich mieszkańców

Miasta są motorem społecznego i ekonomicznego rozwoju. Ich siła i dobrobyt jest najważniejsza dla naszych społeczeństw. W interesie UE oraz rządów są skuteczne miejskie polityki, choć często jest to lekceważone. Szczególnie zapomina się o interesach małych i średnich miast, a większość miast regionu bałtyckiego zalicza się do tych kategorii. Miasta muszą bronić swoich interesów poprzez wspólne działania.

5. Jak działa ZMB?

ZMB jest demokratyczną, przedstawicielską, proaktywną i transparentną organizacją miast w regionie Morza Bałtyckiego, która działa w oparciu o Statut i członkostwo. Jej struktura i metody pracy są zdecentralizowane i elastyczne. Priorytety wyznaczane są przez interesy i potrzeby miast członkowskich.

Konferencja Generalna, organizowana raz na dwa lata, jest najwyższym organem ZMB. Wybiera Prezydenta, Wiceprezydentów oraz zatwierdza Radę Wykonawczą, która kieruje pracami Związku w okresie pomiędzy Konferencjami. Na co dzień pracę ZMB koordynuje Sekretariat.

Działalność ZMB finansowana jest ze składek członkowskich, a także innych źródeł, np. funduszy, dotacji.

Fundamentem prac Związku są Komisje¹, które zajmują się praktyczną realizacją priorytetów ZMB. Komisje wraz z innymi partnerami realizują także strategie regionalne, zwłaszcza Strategię UE ds. Morza Bałtyckiego.

6. Z kim pracujemy?

ZMB aktywnie poszukuje partnerów, bo łatwiej jest wspólnie osiągać cele. Związek kontynuuje i rozwija relacje z instytucjami europejskimi, szczególnie z Komitetem Regionów, Komitetem Społeczno-Ekonomicznym, Parlamentem Europejskim, Komisją Europejską, a także z Radą Europy i jej organami.

ZMB współpracuje ściśle również z partnerami z region Morza Bałtyckiego, mianowicie z rządami, organizacjami samorządów lokalnych oraz innymi organizacjami:

- Rada Państw Morza Bałtyckiego
- HELCOM
- Konferencja Peryferyjnych Morskich Regionów Europy (CPMR) i jej Komisja Morza Bałtyckiego
- sieć Współpracy Subregionalnej Państw Bałtyckich
- Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego (BSPC)

---

¹ XII Konferencja Generalna ZMB w Marehamn, 3.10.2013, przyjęła rezolucję ws. Konsolidacji Komisji. Od 1.01.2015 ZMB ma siedem Komisji: Cultural Cities (Kulturalne Miasta), Inclusive and Healthy Cities (Integrujące i Zdrowe Miasta), Planning Cities (Planujące Miasta), Safe Cities (Bezpieczne Miasta), Smart and Prospering Cities (Inteligentne i Prosperujące Miasta), Sustainable Cities (Zrównoważone Miasta), Youthful Cities (Młodzieńcze Miasta).

- Bałtyckie Forum Rozwoju (BDF)
- sieć Baltic Sea Region NGO
- Baltic Sea Region University Network (BSRUN)
- Euroregion Bałtyk
- Wizje i Strategie wokół Morza Bałtyckiego (VASAB)
- inni partnerzy w ramach Strategii EU dla Morza Bałtyckiego i Planu Działania

ZMB kontynuuje współpracę z innymi analogicznymi europejskimi sieciami, np. z Konferencją Europejskiej Transgranicznej i Międzyregionalnej Sieci Miast (CECICN) oraz Eurocities.

ZMB jest otwarte także na kontakty z partnerami z innych części świata, m.in. ONZ, organizacje pozarządowe, biznesowe czy naukowe, jeśli tylko łączą nas wspólne interesy i priorytety.

7. Priorytety ZMB na lata 2016–2021

a. Wdrożenie Programu Zrównoważonego Rozwoju Action Programme 2016–2021 “Stairway towards Sustainable Baltic Cities”

Program Zrównoważonego Rozwoju 2016–2021 (Aneks 1) zawiera wytyczne dla członków ZMB w zakresie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju regionu bałtyckiego.

Wizja miast w roku 2021 i później:

„Miasta ZMB będą odpowiedzialne klimatycznie, zapewnią dobry grunt dla rozwoju zielonej gospodarki będąc jednocześnie odpowiedzialne w zakresie wykorzystania surowców, respektujące zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich dziedzinach aktywności, chroniące środowisko naturalne i zbiorniki wodne w całym regionie. Będą coraz bardziej znane jako globalni prekursorzy w tworzeniu wysokiej jakości warunków życia dla swoich mieszkańców.”

Rada Wykonawcza ZMB, Komisje oraz Sekretariat zapewni realizację tego Programu i monitoring postępów.

b. Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego i strategii Niebieskiego Rozwoju

Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego wraz z Planem Działania to kluczowe dokumenty wyznaczające ramy naszej pracy w regionie, które zdążyły już przynieść wymierne korzyści.

Dotychczasowe wysiłki ZMB zostały zauważone i w czerwcu 2015 organizacja została nominowana przez Państwa Członkowskie UE na Koordynatora Działania Horyzontalnego „CAPACITY”.

Najważniejszymi wyzwaniami dla SUERMB jest wprowadzenie prostych procedur i innowacyjnego systemu zarządzania, w którym wielopoziomowy proces podejmowania decyzji jest faktem, a władze lokalne i regionalne czynnie w nim uczestniczą. Istotne jest również, by decydenci z najwyższych szczebli w regionie i Europie pokazali swoje zaangażowanie i przyjęli rolę liderów.

Strategie Niebieskiego Rozwoju dla regionu są ściśle powiązane z SUERMB. ZMB zamierza aktywnie uczestniczyć w tych procesach.

Dla ZMB szczególnie ważne jest włączenie wszystkich krajów regionu – także Norwegii i Rosji – we współpracę regionalną, gdyż od zaangażowania wszystkich stron zależy realizacja przyjętych celów.

c. W stronę nowej Miejskiej Agendy

Urbanizacja jest jednym z najważniejszych globalnych megatrendów. Również europejska przyszłość zdaje się być właśnie w miastach. To one doświadczają największych wyzwań i muszą być gotowe im sprostać. Miasta stają się coraz ważniejszymi ośrodkami rozwoju ekonomicznego i zatrudnienia, a także kultury, sztuki, kreatywności, innowacyjności i start-upów.

ZMB chce aktywnie uczestniczyć w tworzeniu Miejskiej Agendy Unii Europejskiej promując przy tym szczególnie interesy regionu bałtyckiego oraz małych i średnich miast, bo te właśnie stanowią większość zarówno w Związku, jak i w całym regionie.

ZMB powinien również odgrywać ważną rolę w wymianie doświadczeń i współpracy pomiędzy miastami w zakresie przyjmowania i integracji uchodźców. Ta praca wymaga silniejszej obecności ZMB w Brukseli i zwiększenia skuteczności lobbingu.

d. Promocja Inteligentnego Rozwoju i Cyfryzacji

Miasta są kluczowymi aktorami, które przyczyniają się do rozwoju europejskiej gospodarki tworząc miejsca pracy i generując wzrost gospodarczy. Konieczna wydaje się być promocja nowego sposobu myślenia, połączonego z rozwojem Miejskiej Agendy. Cyfryzacja oznacza nową rewolucję, która zmienia świat szybciej niż cokolwiek od początków industrializacji. Zmienia model biznesu, łańcuch wartości i sieci powiązań. Cyfryzacja i innowacje wspólnie tworzą ogromne możliwości dla miast, biznesu i mieszkańców.

Miasta muszą być na czele tego rozwoju jako motywatorzy, użytkownicy i testerzy nowych rozwiązań. Alternatywne formy współpracy są konieczne, by znajdować nowe rozwiązania i tworzyć nowe partnerstwa.

ZMB, jako inicjator Bałtyckiego Forum dla Inteligentnych Miast (Baltic Sea Forum for Smart Cities /BUF), będzie aktywnie brać udział w tym procesie.

e. Silniejszy, bardziej proaktywny, zorientowany na cel i kierowany przez członków Związek Miast Bałtyckich

Udany proces odświeżania struktury ZMB powinien być systematycznie kontynuowany, by zapewnić realizację interesów miast członkowskich i całego regionu.

To wymaga szybkiego wdrożenia wszystkich Konkluzji i Propozycji Grupy Zadaniowej ds. Rozwoju i Organizacji (UBC Task Force on Development and Organization), Strategii Komunikacyjnej i marketingowej ZMB (UBC Communications and Marketing Strategy), a także innych strategii, które zostały zaakceptowane przez Radę Wykonawczą ZMB i Konferencję Generalną.

ZMB powinien poprawić swoją zdolność do zarządzania projektami i pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

Rada Wykonawcza wraz z Komisjami i Sekretariatem będzie stale oceniać postęp prac Związku oraz proponować nowe zasady, jeśli to będzie konieczne.

ZMB zdecydował o utworzeniu Grupy Roboczej ds. Równości Płaci, by zapewnić, iż kwestia równych praw stanie się obecna we wszystkich aktywnościach Związku.

Komisje zostały wezwane do uwzględnienia powyższych kwestii w swojej działalności.

8. Jak zmierzyć nasz sukces?

- Udział Miast Członowskich i partnerów w działalności ZMB na wszystkich poziomach;
- Skuteczność Komisji;
- Satisfakcja Miast Członkowskich;
- Liczba Miast Członkowskich;
- Liczba i jakość partnerów i ich ocena naszej pracy;
- Znajomość pracy ZMB wśród kluczowych grup docelowych;
- Skuteczność komunikacji ZMB (komunikacja zewnętrzna, np. publikacje, strona internetowa, social media, promocja wydarzeń ZMB, itp; skuteczna komunikacja wewnętrzna między organami ZMB);
- Zdolność do pozyskiwania zewnętrznych funduszy i wsparcia

-----
24 maja 2012 w Rakvere, Rada Wykonawcza ZMB przyjęła kryteria oceny pracy i skuteczności Komisji ZMB. Wsparcie finansowe przyznawane Komisjom zależy od wyników tej ewaluacji.

Aneks 1

Program Zrównoważonego Rozwoju (UBC Sustainability Action Programme) 2016–2021

- przedłożony osobno (przyjęty przez Konferencję Generalną w Gdyni, 2015)

Aneks 2:

Wdrożenie punktu 7e: „Silniejszy, bardziej proaktywny, zorientowany na cel i kierowany przez członków Związek Miast Bałtyckich”

Zadania na lata 2016–2017:

Prezydium i Rada Wykonawcza ZMB są zobowiązane do zapewnienia realizacji następujących działań:

Efektywne funkcjonowanie struktur ZMB

- wzmocnienie zdolności i skuteczności prac Komisji
- poprawa współpracy między Radą Wykonawczą i Komisjami
- skuteczniejsza, transparentna, zorientowana na cel praca Rady Wykonawczej
- poprawa współpracy między Sekretariatem i Komisjami
- udoskonalanie wiedzy eksperckiej w kluczowych obszarach oraz poprawa zdolności lobbingu na rzecz promocji celów ZMB
- rozwój i usystematyzowanie programu wymiany ekspertów między miastami członkowskimi

- poprawa zdolności ZMB i Komisji do inicjowania i zarządzania projektami oraz pozyskiwania funduszy zewnętrznych
- Sekretariat ZMB powinien być bardziej aktywny w rozwijaniu projektów w ZMB
- ewaluacja i przededefiniowanie roli i zadań Sekretariatu w nowych zewnętrznych okolicznościach w ramach nowej struktury ZMB, tak by mógł optymalnie odpowiadać na potrzeby organizacji; dotyczy to ustalenia kolejności zadań, zdefiniowania kompetencji i odpowiedzialności, itp.

Poprawa komunikacji ZMB, widoczności i zasięgu

Zgodnie ze Strategią Komunikacyjną i Marketingową, nasza praca dotycząca komunikacji została zrestrukturyzowana i rozwinięta w ciągu ostatnich lat. Otwarte zostały nowe kanały komunikacji, ZMB jest w trakcie procesu odświeżenia wizerunku. Jednakże ranga, status komunikacji musi się zmienić. Powinna być ona rozumiana jako nieodzowny kierunek działalności ZMB i jego integralna część.

Należy zapewnić:

- kontynuowanie realizacji Strategii Komunikacyjnej i Marketingowej i przyjętych planów działania;
- zapewnienie ciągłości pracy Menadżera ds. Komunikacji poprzez przedłużenie jego umowy poza 2016 r, a także wzmocnienie zdolności komunikacyjnych Sekretariatu;
- ciągłość pracy Sieci Komunikacyjnej ZMB (UBC Communications Network), która składa się z ekspertów z miast członkowskich;
- koordynację i współpracę między Komisjami oraz promocję efektów ich pracy;
- dostarczenie dopasowanych usług komunikacyjnych grupom docelowym;
- wykorzystanie w pełni efektów prac ZMB, Komisji i Grup Zadaniowych, m.in. w zakresie zrównoważonego rozwoju, promocji zatrudnienia młodzieży, itp. poprzez ich promocję.

- Updating of Communications and Marketing Strategy when the results of the renewal process are visible and under evaluation.
- Proactive and energetic approach towards communicating and lobbying on EU-level.

End